

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce **P. Č.**, zastoupeného Mgr. Václavem Jindrou, advokátem se sídlem Praha 1, Pařížská 128/22, proti žalované **České advokátní komoře**, se sídlem Praha 1, Národní 118/16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 7. 2011, č. j. 10 A 148/2010 - 61,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnost **nepřiznává.**

IV. Ustanovenému zástupci žalobce **se** odměna za zastupování **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Městskému soudu v Praze bylo dne 12. 5. 2010 doručeno podání žalobce ze dne 10. 5. 2010 ve věci návrhu na zrušení rozhodnutí České advokátní komory. Jelikož toto podání trpělo vadami bránícími jeho věcnému projednání a žalobce je ani přes výzvu a poučení soudu neodstranil, městský soud je usnesením ze dne 21. 7. 2010, č. j. 10 A 148/2010 - 13, odmítl podle § 37 odst. 5 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s."). Proti tomuto usnesení podal žalobce kasační stížnost, přičemž následně požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce. Městský soud žalobci usnesením ze dne 9. 12. 2010, č. j. 10 A 148/2010 – 20, přiznal osvobození od soudních poplatků a zástupcem mu ustanovil advokáta JUDr. Františka Vavrocha. Dne 19. 5. 2011 byla městskému soudu doručena žádost jmenovaného advokáta o zrušení ustanovení zástupcem, odůvodněná tím, že žalobce mu neposkytoval potřebnou součinnost a sám advokáta vyzval, aby požádal pro stěžovatele o ustanovení jiného zástupce. Městský soud usnesením ze dne 18. 7. 2011, č. j.

10 A 148/2010 – 61, proto rozhodl, že se JUDr. Vavroch zprošťuje zastupování žalobce v projednávané věci a byla mu přiznána odměna za zastupování žalobce a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4800 Kč. Současně byl novým zástupcem žalobce pro dané řízení ustanoven advokát Mgr. Václav Jindra.

Dne 4. 8. 2011 bylo městskému soudu doručeno podání žalobce ze dne 30. 7. 2011, se kterým je, podle obsahu, třeba nakládat jako s další kasační stížností, napadající výše uvedené usnesení městského soudu ze dne 18. 7. 2011, č. j. 10 A 148/2010 – 61.

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti uvedl, že napadené usnesení je usnesením ve smyslu § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s., jímž se pouze upravuje vedení řízení, a kasační stížnost je tak proti němu nepřípustná. Z kasační stížnosti je nicméně patrný stěžovatelův úmysl bránit se proti tomuto usnesení; současně je však zřejmé, že si stěžovatel nepřeje formu kasační stížnosti, ale domáhá se spíše autoremedury tohoto usnesení.

Jediný zákonem předvídaný postup, jak by Nejvyšší správní soud mohl věcně stěžovateli vyhovět, je právě takový postup, kdy bude podání stěžovatele posouzeno jako kasační stížnost, na jejímž základě by mohl kasační soud napadené usnesení zrušit. Soudní řád správní nepřipouští autoremeduru soudního rozhodnutí; nesouhlasná podání proti rozhodnutím krajských soudů ve správním soudnictví rozhoduje Nejvyšší správní soud právě prostřednictvím řízení o kasačních stížnostech. Z těchto důvodů tedy bylo podání stěžovatele ze dne 30. 7. 2011 posouzeno, dle jeho obsahu, jako kasační stížnost.

Stěžovatel napadá usnesení městského soudu v plném rozsahu. V první řadě nesouhlasí s formulací výroku I. předmětného usnesení, jímž byl advokát JUDr. František Vavroch zproštěn povinnosti jej zastupovat, neboť se domnívá, že správně mělo být ve výroku uvedeno, že se ruší výrok o ustanovení jmenovaného advokáta, a zdůrazňuje, že výrok soudu má být formulován v právním a nikoliv v prostém jazyce. Stěžovatel dále namítá, že ve výroku II. napadeného usnesení chybí patřičná identifikace ustanoveného advokáta; vyžaduje, aby bylo uvedeno jeho registrační číslo u České advokátní komory. Dále má za to, že advokátu JUDr. Vavrochovi neměla být přiznána odměna za jeho zastupování a náhrada hotových výdajů. K tomu uvádí, že převzetí usnesení o ustanovení nelze považovat za převzetí a přípravu zastoupení jako jeden z úkonů právní služby. Takovým úkonem není ani informování stěžovatele advokátem o ustanovení a o možné schůzce. Pokud jde o podání ve věci samé (doplnění kasační stížnosti), nejedná se podle stěžovatele o úkon právní služby; stěžovatel popírá, že by advokát takové podání učinil a pokud ano, tak bez jeho souhlasu. Stěžovatel rovněž uvádí, že advokát nevyčíslil a nedoložil náklady vynaložené na jeho zastupování. Závěrem podotýká, že o nákladech řízení má být rozhodnuto až po jeho skončení; výrok III. usnesení proto považuje za předčasný.

Stěžovatel rovněž požadoval, aby do výroku napadeného usnesení byl doplněn výrok, kterým by bylo JUDr. Vavrochovi přikázáno, aby vrátil stěžovateli listinu, kterou obdržel dne 28. 3. a aby mu bylo přikázáno informovat stěžovatele o svých *„úkonech v procesu“*.

Stěžovatel v podané kasační stížnosti explicitně neodkázal na konkrétní zákonné důvody jejího podání. Z jejího obsahu je nicméně zřejmé, že stěžovatelem jsou tvrzeny kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s. Právní subsumpce kasačních důvodů

pod konkrétní písmena § 103 odst. 1 s. ř. s. je záležitostí právního hodnocení věci Nejvyšším správním soudem a nejde proto o nedostatek návrhu, který by bránil jeho věcnému projednání (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS; všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud tedy přezkoumal napadené usnesení v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 1, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel nejprve namítá nevhodnou formulaci výroku, jímž byl ustanovený advokát zproštěn povinnosti jej zastupovat, aniž by však tuto námitku podrobněji rozvedl a podřadil ji pod příslušné ustanovení s. ř. s. Přesto je zřejmé, že stěžovatel nemá námitky proti tomu, jak bylo soudem rozhodnuto, nýbrž právě a pouze proti způsobu, jakým byl předmětný výrok formulován; lze se proto domnívat, že jej stěžovatel považuje za nesrozumitelný a namítá tak jeho nepřezkoumatelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Dle ustálené judikatury zdejšího soudu (viz například rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS) lze za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí, z jehož výroku nelze zjistit, jak vůbec soud ve věci rozhodl, případně, jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. V nyní projednávané věci je však evidentní, že výrok I. napadeného usnesení žádným takovým nedostatkem netrpí, neboť není vnitřně rozporný, je z něj patrné, jak soud o věci rozhodl a koho svým rozhodnutím zavázal.

Stěžovatel dále nesouhlasí s přiznanou výší odměny za zastupování a náhradou hotových výdajů, advokáta JUDr. Františka Vavrocha. Ze spisu městského soudu vyplývá, že jmenovaný advokát byl stěžovateli ustanoven usnesením ze dne 9. 12. 2010, č. j. 10 A 148/2010 – 20 (toto usnesení bylo advokátovi doručeno až dne 18. 4. 2011 – viz doručenka na rubu č. l. 38) a že dne 12. 5. 2011 nahlížel (prostřednictvím další zmocněné osoby) do soudního spisu. Přípisem ze dne 17. 5. 2011 požádal JUDr. Vavroch městský soud o zrušení svého ustanovení, k čemuž byl vyzván samotným stěžovatelem z důvodu narušení jejich vzájemné důvěry. Městský soud mu vyhověl a současně mu přiznal odměnu za dva úkony právní služby – převzetí a přípravu zastoupení, ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále též „advokátní tarif“), a za písemné podání ve věci samé dle § 11 odst. 1 písm. d) téže vyhlášky. Podle písm. b) předmětného ustanovení odměna náleží za úkon právní služby *„první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem*“. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2007, č. j. 1 As 41/2006 – 75 (obdobně i v usnesení ze dne 29. 4. 2008, č. j. 5 Azs 33/2008 – 40), nahlížení do spisu a jeho studium, které ustanovený advokát prováděl na počátku zastupování, je třeba pro určení odměny a náhrady hotových výdajů advokáta považovat za součást úkonu právní služby spočívajícího v převzetí a přípravě zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu. K převzetí věci, tedy k seznámení se s ní, došlo v tomto případě při studiu spisu dne 12. 5. 2011. Pokud jde o písemné podání ve věci samé, tedy

úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, zde byla advokátovi odměna za tento úkon přiznána s ohledem na podání ze dne 17. 5. 2011, doručené soudu dne 19. 5. 2011, jímž advokát (k výzvě městského soudu) odstranil vady kasační stížnosti. Doplnění kasační stížnosti je nepochybně podáním soudu ve věci samé. Pokud jde o náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, ta je (jako paušál) spojena s uskutečněným úkonem právní služby. Z těchto důvodů není třeba dokládat vynaložení těchto výdajů (nákladů). I pokud stěžovatel namítal, že advokát učinil toto podání bez jeho souhlasu, nelze postupu ustanoveného advokáta ničeho vytknout. Ustanovený advokát je povinen činit veškeré úkony tak, aby klient neutrpěl na svých právech nebo oprávněných zájmech újmu. Jinými slovy řečeno, advokát je povinen činit jménem zastoupeného klienta potřebné procesní úkony, i když v danou chvíli nemá žádné jeho pokyny; je totiž povinen dbát o to, aby klient neutrpěl procesní újmu, ke které by v projednávané věci došlo, neboť v případě nedodržení lhůty pro doplnění kasační stížnosti hrozí její odmítnutí, čili procesní neúspěch stěžovatele.

Jelikož městský soud v napadeném usnesení uvedl, za jaké úkony právní služby odměnu přiznal, lze jeho rozhodnutí považovat za přezkoumatelné a věcně správné. Skutečnost, že zastoupení stěžovatele advokátem nepřineslo očekávaný výsledek, je z tohoto pohledu irelevantní. Vzhledem k tomu, že advokát, jenž byl zproštěn povinnosti zastupovat stěžovatele, již nebyl dále povinen ani oprávněn činit jeho jménem v předmětném řízení jakékoliv další právní úkony, bylo o výši odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů rozhodnuto současně s jeho zproštěním.

Stěžovatel konečně brojí i proti tomu, že byl jeho zástupcem pro dané řízení ustanoven advokát, který nebyl ve výroku II. dostatečně identifikován registrační číslem České advokátní komory. K tomu se uvádí, že nově ustanovený advokát byl napadeným usnesením identifikován co do jména, příjmení, a sídla jeho advokátní kanceláře. Nejvyšší správní soud nemá pochyb o tom, že taková identifikace postačuje k tomu, aby mohl účastník řízení ustanoveného advokáta nezaměnitelně ztotožnit a kontaktovat. Ostatně předcházející advokát JUDr. Vavroch byl při ustanovení identifikován obdobně a stěžovatel byl schopen jej ztotožnit a písemně s ním komunikovat (jak se podává z korespondence na č. l. 49 a 50 soudního spisu). Tuto argumentaci stěžovatele tak lze označit za zcela účelovou a bezpředmětnou.

Pokud stěžovatel požadoval, aby městský soud doplnil do napadeného usnesení výrok o tom, že se JUDr. Vavrochovi přikazuje, aby vrátil stěžovateli listinu, kterou obdržel dne 28. 3 a aby mu bylo přikázáno informovat stěžovatele o svých úkonech v procesu, nelze než konstatovat, že tyto požadavky jdou za rámec pravomoci soudů ve správním soudnictví.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, nezbylo mu, než ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1, věty druhé s. ř. s. rozsudkem zamítnout.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu

v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu právo na náhradu nákladu řízení nepřiznává.

Krajský soud stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupcem pro řízení o kasační stížnosti, které je vedeno u zdejšího soudu pod sp. zn. 2 As 127/2011, advokáta. Vzhledem k tomu, že toto řízení o kasační stížnosti úzce souvisí s řízením nynějším, neboť obě tato řízení vyvstala v rámci téhož řízení před městským soudem, vycházel zdejší soud z toho, že ustanovený advokát zastupuje stěžovatele i v nyní projednávané věci. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. V předmětné věci však Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci odměnu za zastupování nepřiznal, neboť z obsahu soudního spisu vyplývá, že žádný úkon právní služby, za který odměna podle § 11 advokátního tarifu náleží, nevykonal. K tomu lze odkázat na rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 8. 2005, č. j. 7 Azs 125/2005 – 37. Úkony, které ustanovený advokát vykonal, se váží k řízení vedenému pod sp. zn. 2 As 127/2011.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2011

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu